

ابراهیمی دینانی: حکمت و تعقل برای انسان از نان شب واجب‌تر است

ابراهیمی دینانی، چهره ماندگار فلسفه در همایش روز جهانی فلسفه گفت: حکمت برای همه انسان‌ها چه دیندار و چه کافر از نان شب واجب‌تر است. کافر هم باید بفهمد که چرا کافر است و گرنه ابله است.

ابراهیمی دینانی، چهره ماندگار فلسفه در همایش روز جهانی فلسفه گفت: حکمت برای همه انسان‌ها چه دیندار و چه کافر از نان شب واجب‌تر است. کافر هم باید بفهمد که چرا کافر است و گرنه ابله است.

به گزارش خبرنگار مهر، غلامحسین ابراهیمی دینانی چهره ماندگار فلسفه در همایش روز جهانی فلسفه به همت انجمن علمی فلسفه دانشگاه شهید مطهری امروز صبح برگزار شد، سخنرانی خود را با عنوان نقش فلسفه در تمدن اسلامی با قرائت رباعی از یکی از شعرای ایرانی آغاز کرد و گفت: امروز از هر شخصی بپرسید معرفت داری؟ می‌گوید بله و هیچ کس خودش را نفهم نمی‌داند حتی نفهم‌ترین آدم که ترامپ باشد خودش را فهمیده‌ترین آدم دنیا می‌داند. پس همه کس به عالم معرفت گذر می‌کند.

دینانی افزود: یک دست و صد آستین ... انسان با هر پیراهن که عوض می‌کند یک آستین عوض می‌کند پس این دست در چند آستین می‌رود. دست یکی است اما آستین فراوان است، سر یکی است اما کلاه فراوان است. آیا وحدت را فهمیده‌اید؟ دست حق یکی است اما چه بر سر دست او آمده است که ببر، پلنگ، اتم و ... همه از آستین او بیرون می‌آیند، در واقع یک دست جلال و یک دست جمال است. امروزه ما با مسائل بسیاری رو به رو هستیم، آدم‌های امروز درون درستی ندارند اما برون بسیاری دارند. امروز گسترش علوم شگفت‌انگیز است و در تاریخ بشر سابقه ندارد. اما این علوم با این گستردگی بیرون و طبیعت را تحت سیطره خود قرار داده اما یک ذره در درون شما تاثیر نداشته است.

دینانی افزود: مساله اصلی فلسفه، وحدت و کثرت است. فلسفه هم مانند تمام علوم، مرتب در تحول است و درجا نمی‌زند اما مهمترین مساله آن وحدت و کثرت است و همه افراد نیازمند فلسفه هستند. فلسفه یعنی عمیق اندیشیدن، آیا عمیق اندیشیدن بد است؟

وی در ادامه با اشاره به تاریخ فلسفه و حکمت در یونان و ایران گفت: در ایران حکیم می‌گفتند و در یونان فیلسوف می‌گفتند. مهد فلسفه و حکمت ایران و یونان بوده است و در دیگر کشورها وجود نداشت. حکیم از حکمت است یعنی کسی که فکرش محکم است، یعنی استحکام عقلانی دارد. یهودی‌ها هم از ایرانی‌ها تاثیر گرفتند اما یونانی‌ها می‌گفتند فیلسوف یعنی کسی که دوستدار حکمت است.

دینانی افزود: هم حکمت خوب است و هم دوستدار حکمت، اما اگر دوست نداشته باشید با آمپول هم به شما فلسفه را تزریق کنند نمی‌آموزید. نه تنها برای کل مردم دنیا حکمت نیاز است بلکه حتی کافر یا مومن اگر نفهمند که چرا مومن یا کافرند پس نادانند. فلسفه در واقع این چرا گفتن است. یعنی کی، کجا، چرا اینها همه سوالات است. یک کلمه از آن فلسفه است که اگر آن را بگیری دیگر عالم نیست و آن کلمه «چرا» است.

دینانی گفت: اگر بخواهی که بدانی چرا جهان هست این سوال اصلی فلسفه است. نبودن حق تعالی در یک نقطه هستی یعنی محدود کردن آن است. فیض در جواب می‌گوید: نور وقتی می‌تابد بر سگ و هر چیز دیگر می‌تابد آیا وقتی نور بر سگ می‌تابد نجس می‌شود؟ آیا کسر شانی برای آن است؟ صفات خداوند هم اینگونه است. در آخر حکمت برای انسان فرهیخته از نان شب واجب‌تر است. کافر هم باید بفهمد که چرا کافر است و گرنه ابله است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه تنها کافری که برای کفرش دلیل دارد، برتراند راسل است گفت: راسل در دیدار و گفتگویی که در زمان مرگش با یک کشیش که به ملاقات او می‌رود، دارد به او می‌گوید که یک عمر کفر ورزیدی اکنون که می‌خواهی به نزد خدا بروی چه جوابی برای او خواهی داشت، می‌گوید در جواب به خدا می‌گویم تو که این قدرت مطلق را داری چرا یک برهان قاطع در درون من قرار ندادی که من ایمان بیاورم.

دینانی در ادامه با اشاره به تاریخ جهان اسلام گفت: تفکر در جهان اسلام و ملاصدرا، ابن سینا و ... همراه بوده است و اگر این افراد نبودند پیروان خلفای ثلاثه عین داعش و ابوبکر بغدادی بودند. اگر داعش اشارات را می‌خواند دیگر چاقو نمی‌کشید برای اینکه حکمت و فلسفه نخوانده است چاقو می‌کشد و انسان می‌گشت.

وی در پایان یادآور شد: فلسفه آدم را می سازد و البته گاهی اوقات هم ممکن است او را منحرف کند که هر دویش خوب است. پست ترین آدم های دنیا آدم های ترسو هستند مخصوصا افرادی که از فهم و فهمیدن بترسند. به هر حال تعقل از نان شب برای هر انسانی واجب تر است.